

Konkurs ornitologiczny „Miłośnicy ptaków – na start” 2009

Etap wojewódzki. Województwo świętokrzyskie.

Gimnazja

1. Cechą odróżniającą ptaki od innych grup zwierząt są pióra. Różnią się one pod względem wielkości i budowy. Wymień 4 pełnione przez pióra role.
2. W Polsce dotychczas obserwowano ok. 400 gatunków ptaków. Część z nich możemy spotkać cały rok, niektóre jedynie latem, inne zimą. Który zestaw zawiera gatunki spotykane w Polsce zimą?
 - a. Zimorodek, przepiórka, dzięcioł zielonosiwy.
 - b. Zimorodek, krzyżodziób świerkowy, rzepołuch.
 - c. Perkozek, bogatka, piegża.
 - d. Jemiołuszka, sosnówka, piecuszek.
3. Skrzydła ptaków to zmienione kończyny przednie. Wymień 3 role, jakie mogą one spełniać.
4. Pierwsza jaskółka wiosny nie czyni. Przyłoty poszczególnych gatunków ptaków z zimowisk co roku obserwujemy mniej więcej w tym samym czasie. Przedstawione gatunki ułóż w kolejności pojawiania się w regionie świętokrzyskim wiosną.
Dymówka, jerzyk, kukułka, skowronek, wilga.
5. Szlaki wędrówkowe rybitwy popielatej osiągają 18 000 km. Gdzie zimuje ten gatunek ptaka.
6. Ile par wymienionych poniżej gatunków lęgnię się w Polsce. Do każdego gatunku dopisz właściwą (wybraną z listy) liczbę par.
Kania czarna, orzełek, perkoz rdzawoszyi, rybołów, żuraw.
Liczba par: **5-10; 70-75; 300-400; 2000- 3000; 5000-6000.**
7. Co to za ptak:
 - a) gołąb – gnieździ się w dziupli.
 - b) Zimowy gość z czubkiem na głowie. Tworzy stada po kilkaset osobników.
 - c) Ptak szponiasty (drapieżny) gnieździący się w Polsce, z głęboko wciętym ogonem.
 - d) Największy lęgowy w Polsce ptak z rodziny siewek.
 - e) Lęgowy kurak nie zimujący w Polsce.
8. W Polsce nieliczny, regularnie przelotny i zimujący gatunek skowronka.
9. W jaki sposób chronią pióra przed wilgocią:
 - a) kaczki i gęsi,
 - b) gołębie i czaple,
10. Wśród wymienionych gatunków znajdź 3 pary gatunków bliźniaczych.

Bąk, bączek, bogatka, brodziec krwawodzioby, czajka, czeczotka, dymówka, kowalik, kraska, kruk, krzyżówka, łozówka, modraszka, pelzacz leśny, pelzacz ogrodowy, piecuszek, pierwiosnek, trzcinniczek, trzmielojad, żoła

11. Wiek ptaka często określamy stosując system szat na podstawie jego upierzenia. Inne upierzenie mają ptaki po wykluciu, inne opuszczające gniazdo a jeszcze inne uzyskują po kolejnych pierzeniach. Przedstawione poniżej określenia uszereguj tak, aby przedstawiały wiek ptaka od najmłodszego do najstarszego.

Adultus, immaturus, juvenis, pullus, subadultus.

12. Występujące w Polsce gatunki z rodzaju *Acrocephalus* preferują różne siedliska. Do opisanego siedliska dopasuj gatunek wybrany z przedstawionej poniżej listy.

Łozówka, rokitniczka, trzciniak, wodniczka,

- a) Zamieszkuje rozległe łąki turzycowe.
- b) Zamieszkuje trzcinowiska i wąskie pasy trzcin wzdłuż jezior i innych zbiorników wodnych.
- c) Zamieszkuje silnie podmokłe tereny z wysoką i zwartą roślinnością zielną i niskimi zakrzewieniami.
- d) Zamieszkuje skupiska roślinności zielnej, często pokrzywy.

13. Czyje to gniazdo. Do przedstawionych poniżej opisów gniazd dopasuj gatunek z poniższej listy.

Piecuszek, skowronek, świerszczak, rybitwa rzeczna (zwyczajna),

- a) Gniazdo budowane na ziemi w niewielkim dołku wśród pól lub łąk.
- b) Gniazdo zakłada na ziemi w gęstej roślinności na zakrzewionych łąkach.
- c) Gniazdo usytuowane w miejscach piaszczystych, najchętniej na wyspach, różnej wielkości łąkach lub mieliznach.
- d) Kuliste gniazdo umieszczone na ziemi, pod osłoną roślinności.

14. Dymorfizm płciowy w upierzeniu występuje u:

- a) **modraszki,**
- b) **szarytki,**
- c) **czubatki,**
- d) **sosnówki.**

15. Zimą (styczeń – marzec) gnieździ się w Polsce:

- a) **krzyżodziób sosnowy,**
- b) **krzyżodziób świerkowy,**
- c) **łodówka,**
- d) **zimoredek.**